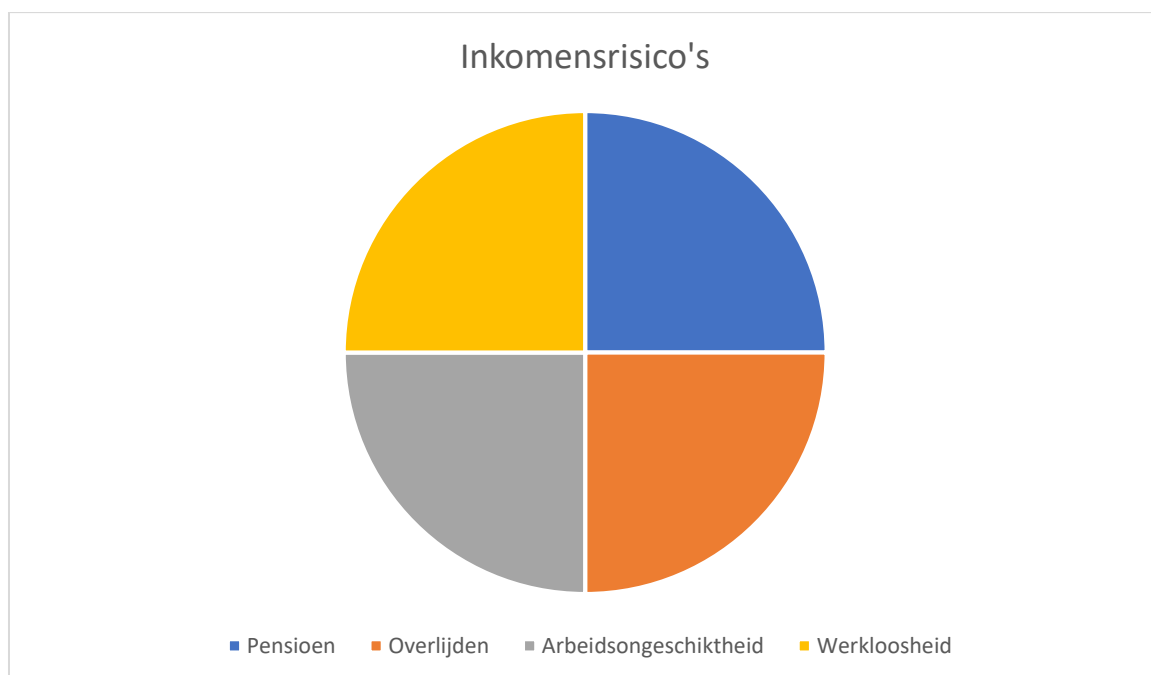

Informatiekaart

Hypotheken en inkomensrisico's

Leeswijzer

Wanneer je dit document van ons hebt ontvangen, sta je op het punt om met ons in gesprek te gaan over je hypotheek en of een ander financieel vraagstuk. Lansink & Partners vindt het belangrijk om je tijdig te informeren over de gespreksonderwerpen die naar alle waarschijnlijkheid aan bod zullen komen.

Waarschijnlijk ben je niet dagelijks met deze onderwerpen bezig. In de praktijk merken we dat de onderwerpen die aan bod zullen komen niet voor iedereen even gemakkelijk te begrijpen zijn. Dat is de voornaamste reden dat we dit document hebben opgesteld.

Het is onze bedoeling dat wanneer je dit document hebt doorgenomen, je gaat nadenken over je persoonlijke situatie. We proberen een stukje bewustwording te creëren die het je makkelijker maakt om straks bepaalde keuzes te maken.

Het vertrekpunt van onze adviezen is je huidige netto besteedbare inkomen. In andere woorden: wat komt er maandelijks netto op de rekening binnen om in je levensonderhoud te voorzien.

We behandelen de volgende 4 onderwerpen:

1. Pensioen
2. Overlijden
3. Arbeidsongeschiktheid
4. Werkloosheid

Voor deze 4 onderwerpen geldt dat we voor jou in kaart brengen wat het gevolg voor je netto besteedbare inkomen zal zijn (analyse). Je geeft tijdens onze gesprekken aan wat je feitelijke wens per onderdeel is. Onze analyse en jouw klantwens zijn vervolgens het vertrekpunt voor ons advies.

Om jouw klantwens te achterhalen kun je jezelf per onderdeel de volgende vragen stellen:

- Wil ik blootgesteld worden aan dit risico?
- Heb ik vermogen dat ik kan inzetten om de inkomensterugval op te vangen?
- Wil ik dat vermogen dan ook inzetten om de inkomensterugval op te vangen?
- Wat doet deze inkomensterugval moet mijn gemoedsrust?
- Wil ik het risico lopen dat ik de woonlasten niet meer kan voldoen?
- Welk bedrag wil ik maandelijks besteedbaar hebben?

We beginnen met een 4-tal voorbeelden met daarbij een visuele weergave van de mogelijke gevolgen met daarbij een korte toelichting. Verderop in dit document staat per scenario een uitgebreide toelichting.

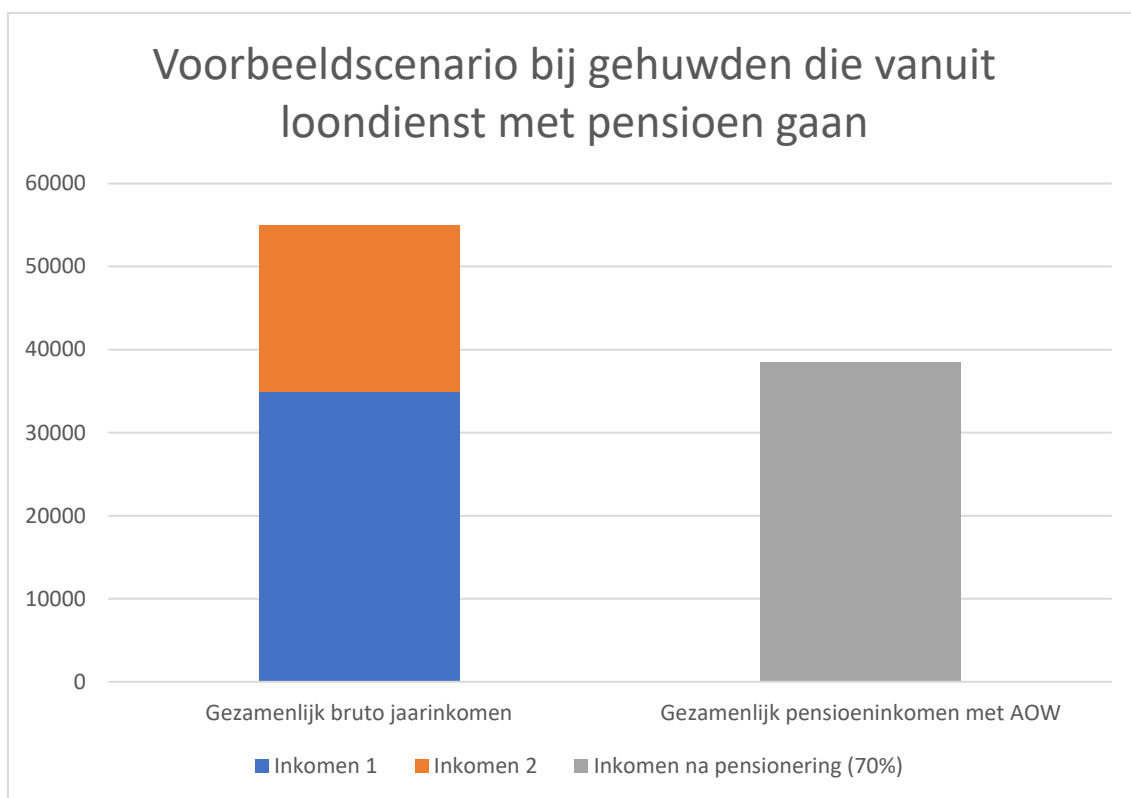
Ondernemer

Ben je ondernemer? Dan vragen de onderwerpen werkloosheid en arbeidsongeschiktheid een andere benadering. Het risico bij faillissement of gedwongen einde van de onderneming is niet te verzekeren. Hiervoor moet jezelf maatregelen treffen. Het risico bij arbeidsongeschiktheid is wel te verzekeren, maar vergt een individuele benadering. Hiervoor adviseren wij je contact op te nemen met een gespecialiseerde verzekeringsadviseur. Wij kunnen je desgewenst in contact brengen met een specialist.

Inhoudsopgave

- Voorbeeldscenario pensioen	.....	Pagina 4
- Voorbeeldscenario overlijden	.....	Pagina 5
- Voorbeeldscenario ziekte en arbeidsongeschiktheid	.....	Pagina 6
- Voorbeeldscenario werkloosheid	.....	Pagina 7
- Toelichting pensioen	.....	Pagina 8
- Toelichting overlijden	.....	Pagina 10
- Toelichting ziekte en arbeidsongeschiktheid	.....	Pagina 13
- Toelichting werkloosheid	.....	Pagina 18

Voorbeeldscenario pensioen

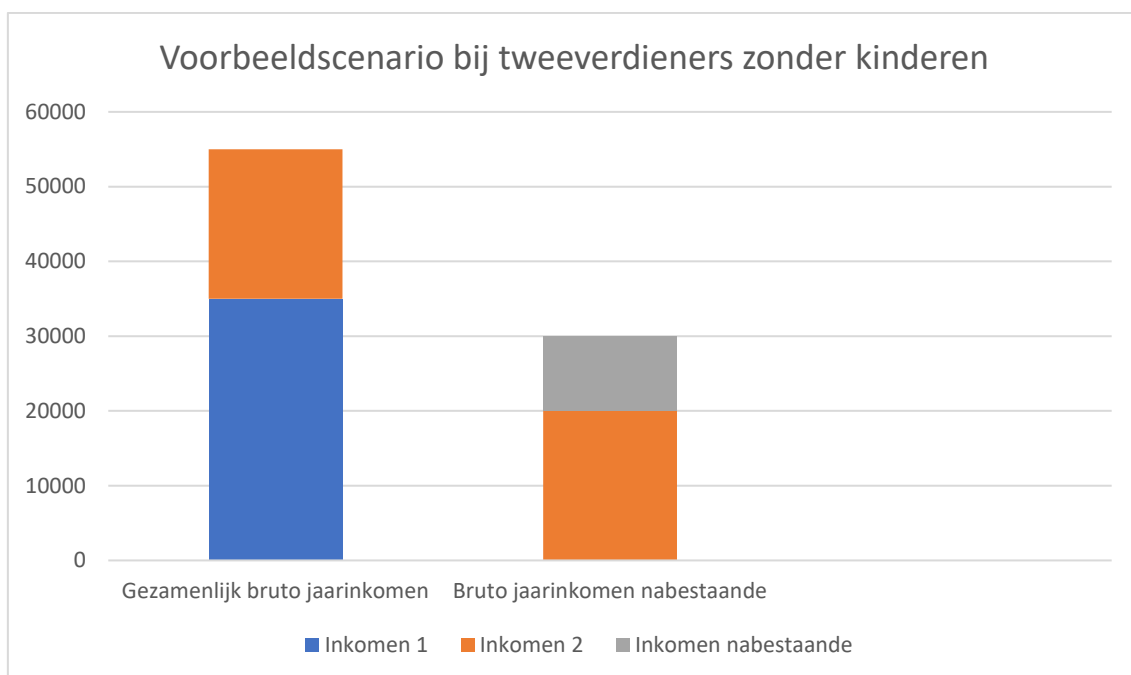
Kenmerken

- Het inkomen uit loondienst wordt vervangen door AOW en opgebouwde pensioenrechten. We zijn in bovenstaande grafiek uitgegaan van een pensioeninkomen van 70% van het inkomen uit loondienst.

Gevolgen

- Terugval in bruto inkomen is in bovenstaand voorbeeld ca. 30%. Dit is ca. € 1.375,-- per maand in bovenstaand voorbeeld;
- Terugval in netto inkomen is in bovenstaand voorbeeld ca. 23%. Dit is ca. € 850,-- per maand in bovenstaand voorbeeld.

Voorbeeldscenario overlijden

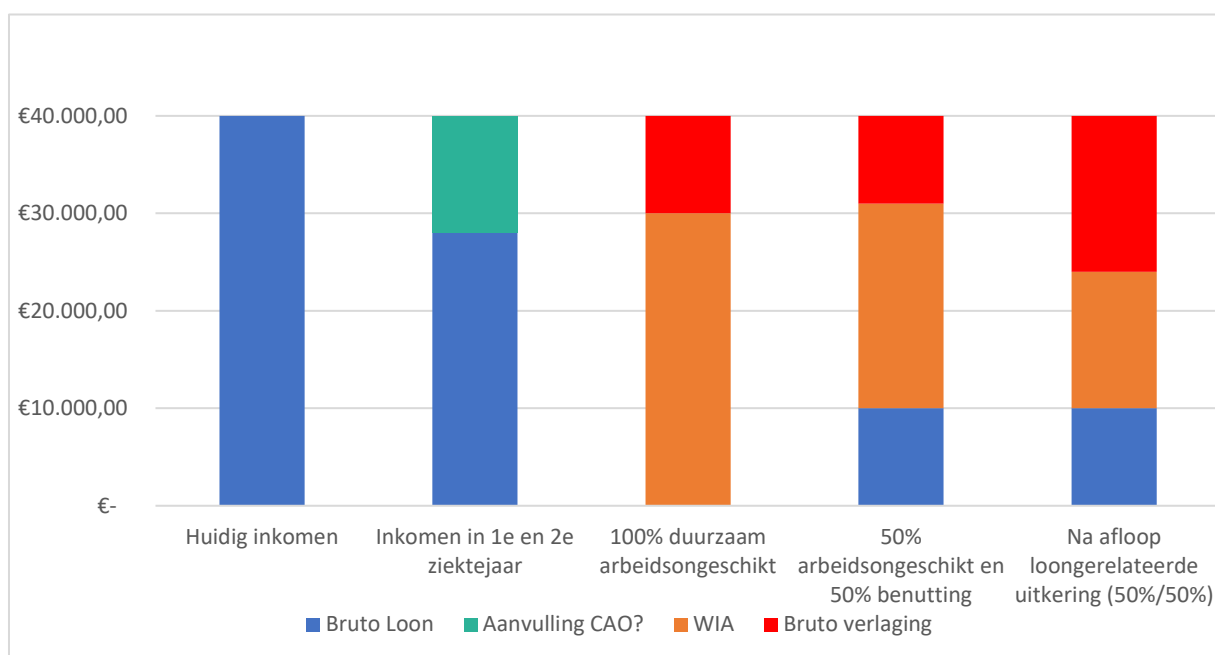
Kenmerken

- Hoofdinkomen valt weg;
- Uitgangspunt in bovenstaande grafiek is dat de partner blijft werken en € 10.000,- bruto per jaar aan nabestaandenpensioen krijgt.

Gevolgen

- Terugval in bruto inkomen is dan ca. 45%. Dit is ca. € 2.100,-- per maand in bovenstaand voorbeeld;
- Terugval in netto inkomen is dan ca. 48%. Dit is ca. € 1.800,-- per maand in bovenstaand voorbeeld.

Voorbeeldscenario ziekte en arbeidsongeschiktheid

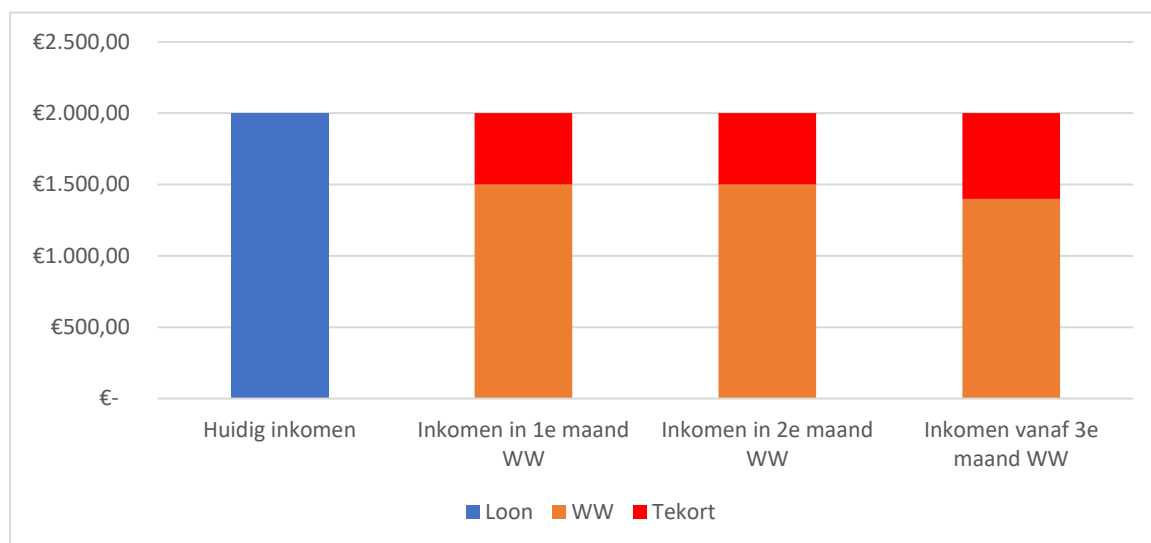
Kenmerken

- Bij langdurige ziekte zit je de eerste 2 jaar in de Ziektewet;
- De hoogte van het inkomen is minimaal 70% van het laatstverdiende gemaximeerde inkomen;
- Afhankelijk van afspraken met de werkgever of in de CAO kan dit hoger zijn.

- Ben je na 2 jaar nog steeds ziek, dan word je gekeurd door een keuringsarts van het UWV;
- De keuringsarts bepaalt de mate van arbeidsongeschiktheid;
- Hierboven zijn 2 scenario's uitgelicht voor iemand met een bruto inkomen van € 40.000,- per jaar.

Gevolgen

- Bij volledige arbeidsongeschiktheid is de terugval ca. € 10.000,- bruto per jaar;
- Bij 50% arbeidsongeschiktheid en 50% benutting van de restverdiencapaciteit, zakt je totale inkomen naar ca. € 31.000,- bruto per jaar, een terugval ca. € 9.000,- bruto per jaar. Na afloop van de loongerelateerde uitkering zakt het inkomen verder naar ca. € 24.000,-. Een bruto terugval van ca. € 16.000,-.

Voorbeeldscenario werkloosheid

Kenmerken

- De eerste 2 maanden daalt het bruto maandinkomen naar 75% van het laatstverdiende gemaximeerde inkomen;
- Vanaf maand 3 bedraagt de uitkering 70% van het laatstverdiende gemaximeerde inkomen.

Gevolgen

- Terugval in bruto inkomen is dan minimaal 30%. Dit is ca. € 600,-- per maand in bovenstaand voorbeeld;
- De duur van de uitkering is afhankelijk van je arbeidsverleden.

Toelichting pensionering

Het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd betekent veelal dat je stopt met werken en dat de inkomsten uit loondienst en/of onderneming wegvallen. Voor deze inkomsten komen vervolgens de AOW, de opgebouwde pensioenrechten en eventuele eigen voorzieningen in de plaats.

Vroeger hanteerde men veelal de norm dat je na je werkzame leven circa 70% van je 'oude inkomen' als pensioeninkomen overhield. Men ging er namelijk simpelweg van uit dat je in een periode van 40 jaar (tussen je 25ste - 65ste) gemiddeld 1,75% per jaar van je inkomen aan pensioen opbouwde.

De praktijk blijkt weerbarstiger. Want, waar hebben we tegenwoordig mee te maken?

- Je begint tegenwoordig veelal later met werken;
- De arbeidsmarkt is flexibeler geworden waardoor je minder lang voor één werkgever werkt;
- De AOW-leeftijd is verhoogd. Er wordt dus verwacht dat je langer doorwerkt;
- De pensioenregelingen zijn aangepast, waardoor er minder garantie is op een vast pensioeninkomen.

Gevolg is dat we tegenwoordig minder zekerheid over de hoogte van ons pensioeninkomen hebben.

Belangrijke vragen en hulpmiddelen om deze vragen te beantwoorden

Wil je in de woning blijven wonen bij pensionering?

- Stel dat je niet in de woning wilt blijven wonen:
  - o Wat zijn na een verkoop dan de plannen?
  - o Is huren een optie? En zo ja; Hoe eenvoudig vind je op dat moment een betaalbare huurwoning die aan jouw wensen voldoet?
  - o Wil je misschien kleiner wonen?
  - o Welke mogelijkheden zijn er op dat moment?
- Stel dat je wel in de woning wilt blijven wonen:
  - o Hoeveel hypotheek wil je maximaal overhouden bij pensionering?
  - o Hoe hoog mogen de woonlasten voor jou zijn?
  - o Hoeveel inkomen heb je nodig bij pensionering?

Hoeveel inkomen heb je bij pensionering?

Om dit te beoordelen ontvangen we van jou graag een document dat je kunt downloaden op www.mijnpensioenoverzicht.nl.

Hoe hoog zijn mijn woonlasten en vaste lasten bij pensionering?

Maak voor jezelf een overzicht van jouw huidige uitgaven. Probeer vervolgens een beeld te vormen van jouw uitgaven bij pensionering. Stel jezelf vervolgens de volgende vragen:

- Welke uitgaven vallen er bij pensionering weg? Denk bijvoorbeeld aan een 2^e auto.
- Waarop zou je kunnen en willen bezuinigen als je met pensioen bent?
- Vind je het in die periode acceptabel om minder te kunnen sparen? Zo ja, hoeveel minder? Houd er rekening mee dat sparen prettig is voor eventuele onderhoudskosten aan de woning, vervangingsuitgaven (auto, wasmachine, etc.) en kosten voor hobby's.

Gebruik voor het beantwoorden van bovenstaande vragen bijvoorbeeld het '*budgetteringsformulier*' van Lansink & Partners!

Wil en kan ik eerder stoppen met werken?

- Stel dat je eerder wilt stoppen met werken:
  - o Welke gevolgen heeft het eerder stoppen met werken voor mijn pensioeninkomen?

Mogelijke oplossingen

1. Sparen voor een privé pensioenaanvulling

Door te sparen voor pensionering heb je bij pensionering de mogelijkheid om jouw pensioeninkomen aan te vullen. Dit sparen kan belastingvriendelijk in box 1. Dit betekent dat de spaarmiddelen jaarlijks aftrekbaar zijn voor de inkomstenbelasting. Er dient dan wel aan enkele voorwaarden te worden voldaan.

Sparen op een 'gewone' spaarrekening (box 3) is ook mogelijk. Nadeel hiervan is dat de inleg niet aftrekbaar is en je de spaarmiddelen ook kunt besteden voor andere doeleinden. Dit kan tevens een voordeel zijn, maar als je voornemens het voor pensioenaanvulling te gebruiken is het eerder een nadeel.

2. Extra aflossen van de hypotheek

Extra aflossen op de hypotheek is ook een optie. Dit vult het inkomen uiteraard niet aan, maar zorgt wel voor lagere maandlasten. Inkomensaanvulling is vaak voor een beperktere periode, terwijl lastenverlaging blijft doorlopen.

Toelichting overlijden

Het overlijden van een partner kan naast groot verdriet ook grote financiële gevolgen hebben voor de achterblijvende partner en kinderen. In een dergelijke periode die in het teken staat van verdriet en verwerking zit men veelal niet te wachten op een financiële teleurstelling. Het is daarom van belang dat er een reële inschatting wordt gemaakt van de gewenste hypotheek en belangrijker nog het gewenste inkomen voor de achterblijvende partner (met of zonder kinderen) en of de overige erfgenamen.

Wees voorbereid

De overheid trekt zich langzaam, en niet altijd zichtbaar, terug als vangnet. Wij zijn meer en meer afhankelijk van onze eigen (nabestaanden)voorzieningen. Je moet zelf actie ondernemen om de voorzieningen goed te regelen. De voorzieningen voor jouw nabestaanden zijn hier een onderdeel van. Daarom onze tip: *Vertrouw minder op de overheid en wees voorbereid op dit financiële risico.*

De situatie voor het risico van overlijden is per huishouden verschillend. De gezinssamenstelling is hierbij een belangrijke factor. We onderscheiden hier grofweg twee type huishoudens:

1. Alleenstaande

Bij een overlijden geldt dat de woning inclusief de bijbehorende schuld in de nalatenschap valt. Het is voor de erfgenamen van belang om te weten of de woning een onder- of een overwaarde heeft. In de regel geldt dat de woning door de nabestaanden zal worden verkocht. Met de verkoopopbrengst wordt de resterende hypotheek afgelost en vervolgens zal de eventueel bij de verkoop betrokken makelaar worden betaald. Belangrijk om te weten is dat tot het moment van verkoop de lasten voor rente, aflossing en de woonhuisverzekering in principe gewoon doorlopen. Houdt hierbij ook rekening dat de nabestaanden na een overlijden vaak eerst te maken krijgen met de kosten van een uitvaart.

Kortom, de financiële positie van de nabestaanden speelt hierbij ook een voorname rol. Voorgaande brengen wij tijdens onze gesprekken ter sprake, echter is het aan jezelf om hier eventueel wat voor te regelen. Een overlijdensrisicoverzekering is bij de meeste geldverstrekkers geen verplichting meer. Dit neemt echter niet weg dat het niet onverstandig hoeft te zijn om hiervoor wel een voorziening te treffen.

2. Samenwoners / gehuwd / geregistreerd partnerschap met of zonder kinderen

Eigenlijk geldt hier in grote lijnen hetzelfde als beschreven bij een alleenstaande. In de regel zal hier echter de achterblijvende partner (eventueel met kinderen) in de woning willen blijven wonen. Verder is het hier van groot belang welke aanvullende zaken er zijn geregeld. Is er bijvoorbeeld een samenlevingscontract of een testament opgesteld?

Lansink & Partners brengt samen met jou de financiële gevolgen van een overlijden in beeld. Je kunt ons hierbij helpen door ons inzicht te geven in de bestaande overlijdensrisico- en uitvaartverzekeringen die je hebt afgesloten. Daarnaast hebben we enkele tips en vragen opgesteld die je o.a. kunnen helpen bij het bepalen van een gewenst inkomen na overlijden van je partner. Niet iedereen kan deze vragen even gemakkelijk beantwoorden. In het ene huishouden speelt simpelweg meer dan in het andere huishouden. Ook kunnen de verantwoordelijkheden anders liggen. Indien sprake is van een huishouden met jonge kinderen, dan zullen de verantwoordelijkheden in de regel ook anders aanvoelen.

Belangrijke vragen en hulpmiddelen om deze vragen te beantwoorden

Wil je in de woning blijven wonen als jouw partner komt te overlijden?

- Stel dat je niet in de woning wilt blijven wonen:
  - o Wat zijn na een verkoop dan de plannen?
  - o Wat zijn op dat moment jouw persoonlijke mogelijkheden op hypotheekgebied?
  - o Is huren een optie? En zo ja; Hoe eenvoudig vind je op dat moment een betaalbare huurwoning die aan jouw wensen voldoet?
  - o En wat betekent dat voor de maandlasten?
- Stel dat je wel in de woning wilt blijven wonen:
  - o Hoeveel hypotheek wil je maximaal overhouden na overlijden van jouw partner?
  - o Hoe hoog mogen de woonlasten voor jou zijn?
  - o Hoeveel inkomen heb je nodig als jouw partner is overleden?

Heb je recht op een nabestaandenpensioen?

Om te beoordelen of je recht hebt op een nabestaandenpensioen ontvangen we graag van jouw partner een document dat jouw partner kan downloaden op www.mijnpensioenoverzicht.nl.

Hoeveel inkomen heb je nodig als jouw partner is overleden?

Maak voor jezelf een overzicht van jouw inkomsten en uitgaven. Probeer hierbij uit te gaan van de situatie na de aankoop van de woning. Stel jezelf vervolgens de volgende vragen:

- Welke inkomsten en uitgaven vallen er na overlijden van jouw partner weg? Denk bijvoorbeeld aan de zorgverzekering of een 2^e auto.
- Waarop zou je kunnen en willen bezuinigen als jouw partner is overleden?
- Vind je het in die periode acceptabel om minder te kunnen sparen? Zo ja, hoeveel minder? Houd er rekening mee dat sparen prettig is voor eventuele onderhoudskosten aan de woning, vervangingsuitgaven (auto, wasmachine, etc.) en kosten voor hobby's.
- Stel dat je ten tijde van het overlijden van jouw partner kinderen hebt. Wil je dan hetzelfde aantal uren blijven werken?
- Zo ja, wat doet dit met de eventuele opvangkosten voor de kinderen?
- Zo nee, dan zal het inkomen minder worden. Is de hypotheek dan nog steeds betaalbaar? En kun je dan nog in het levensonderhoud voorzien? Denk ook aan de stijgende kosten naarmate kinderen ouder worden.

Kun en wil je de inkomstensterugval opvangen met eigen middelen?

Heb je eigen middelen die je wilt gebruiken als inkomensaanvulling als jouw partner is overleden? Zo ja, hoeveel van je eigen middelen wil je hiervoor gebruiken? En hoe lang duurt het vervolgens weer om de eigen middelen weer op te bouwen?

Gebruik voor het beantwoorden van bovenstaande vragen bijvoorbeeld het '*budgetteringsformulier*' van Lansink & Partners!

Mogelijke oplossingen

Afhankelijk van jouw wensen bespreken we de mogelijke oplossingen. We bespreken in ieder geval met welk bedrag je de hypotheek wilt verlagen wanneer jouw partner overlijdt. Vervolgens bespreken we het gewenste netto besteedbare inkomen voor jou en ook hoe lang dit gewenst is.

1. Overlijdensrisicoverzekering voor het (deels) aflossen van de hypotheek

Je kunt ervoor kiezen om een verzekering af te sluiten om, na overlijden van jouw partner, een bedrag af te lossen op de hypotheek, zodat het resterende hypotheekbedrag financieel voor je te dragen is. Dit kan je in staat stellen om in de woning te kunnen blijven wonen. Het verzekerd bedrag is dan het bedrag waarmee jouw hypotheek, na overlijden van jouw partner, wordt afgelost.

2. Overlijdensrisicoverzekering voor het aanvullen van jouw inkomen

Je kunt er daarnaast voor kiezen om jouw inkomen aan te vullen, zodat het wegvallen van het inkomen van jouw partner (gedeeltelijk) kan worden opgevangen. Het verzekerd bedrag is het benodigde bedrag waarmee jouw inkomen, na overlijden van jouw partner, tot een bepaalde datum kan worden aangevuld tot een gewenst inkomen.

3. Uitvaartverzekering

Indien er geen financiële buffer is voor het betalen van een begrafenis of crematie, dan kan het verstandig zijn een uitvaartverzekering af te sluiten. Er zijn meerdere soorten uitvaartverzekeringen. Het principe is echter dat deze verzekeringen zorgen voor het betalen van de uitvaart, uiteraard afhankelijk van wat je wilt verzekeren en voor welk verzekerd bedrag je dit wilt verzekeren.

Toelichting ziekte en arbeidsongeschiktheid

Eén van de situaties waarbij er onzekerheid over de hoogte van het inkomen kan ontstaan is een periode van langdurige ziekte eventueel opgevolgd door arbeidsongeschiktheid. Gedurende de eerste 2 jaar is er een loondoorbetalingsplicht vanuit de werkgever. De precieze hoogte hiervan is afhankelijk van de afspraken die met de werkgever zijn gemaakt en de afspraken die zijn vastgelegd in de CAO.

Wij hebben de afgelopen jaren al veel verschillende invullingen van bovenstaande regeling gezien. Het is daarbij niet met zekerheid te zeggen dat je het eerste jaar bij ziekte 100% doorbetaald krijgt.

Indien je na twee jaar niet weer volledig kunt werken, bepaalt het UWV de mate van arbeidsongeschiktheid. Een kleine nuance hierbij; *de keuringsarts kijkt vooral naar wat je nog wel kunt.*

Mate van arbeidsongeschiktheid

Je kunt tussen de 0% en 100% arbeidsongeschikt worden verklaard, dit betekent dat je in de volgende situaties terecht kunt komen:

Mate van arbeidsongeschiktheid	Soort uitkering overheid?	Verzekeraar?
Tussen 0% - 35%	Geen	Nee
Tussen 35% - 80%	WIA; WGA - uitkering	Ja
Tussen 80% - 100% - met kans op herstel	WIA; WGA - uitkering	Ja
Tussen 80% - 100% - zonder kans op herstel	WIA; IVA - uitkering	Ja

Hoogte en duur van de uitkering?

WGA-uitkering:

De hoogte en duur van de uitkering is afhankelijk van de mate van arbeidsongeschiktheid, je laatstverdiende (gemaximeerde) loon en je arbeidsverleden.

IVA-uitkering:

Je bent duurzaam arbeidsongeschikt, dus zonder kans op herstel. Je ontvangt dan een IVA-uitkering ter grootte van 75% van je laatstverdiende (gemaximeerde) loon. De duur is tot je AOW-leeftijd.

Voorbeeld vaststelling arbeidsongeschiktheid

Stel dat het UWV bepaalt dat je 35% arbeidsongeschikt bent. Dat betekent aan de andere kant dat je nog 65% arbeidsongeschikt bent. Als je € 2.000,- bruto per maand verdient, gebeurt het volgende:

- De keuringsarts van het UWV oordeelt dat je ten opzichte van je oude inkomen € 700,- aan inkomen verliest. Over dit gedeelte krijg je een WGA-uitkering.
- Andersom geredeneerd: De keuringsarts van het UWV gaat ervan uit dat je 65% arbeidsongeschikt bent en dat je dus nog steeds in staat bent om € 1.300,- te verdienen.

De vragen die dan gaan spelen zijn:

- Hoeveel verdien je nog daadwerkelijk?
- Kun je überhaupt in dienst blijven bij je huidige werkgever?
- Of moet je op zoek naar een andere baan?

Het is vooraf niet te voorspellen hoe hoog jouw eventuele uitkering bij arbeidsongeschiktheid zal zijn en hoeveel inkomen je daarnaast nog kunt verdienen. Er zijn namelijk duizenden mogelijke inkomensscenario's.

Belangrijke vragen en hulpmiddelen om deze vragen te beantwoorden

Wil je het risico lopen om de woning te moeten verkopen als je onverhoopt langdurig ziek of arbeidsongeschikt raakt?

- Stel dat je het risico wilt lopen en de woning moet worden verkocht, omdat je de maandlasten niet kunt betalen:
  - Waar ga je na verkoop van de woning wonen?
  - Is huren een optie? En zo ja; Hoe eenvoudig vind je op dat moment een betaalbare huurwoning die aan jouw wensen voldoet?
  - En wat betekent dat voor de maandlasten?

Hoeveel inkomen heb je nodig als je langdurig ziek of arbeidsongeschikt bent?

Maak voor jezelf een overzicht van al je inkomsten en je uitgaven. Probeer hierbij uit te gaan van de situatie na de aankoop van de woning. Waar zou je op kunnen en willen bezuinigen als je langdurig ziek of arbeidsongeschikt bent? Vind je het in die periode acceptabel om minder te kunnen sparen? Zo ja, hoeveel minder? Gebruik hiervoor bijvoorbeeld het '*budgetteringsformulier*' van Lansink & Partners!

Hoe ben ik momenteel via mijn werkgever verzekerd?

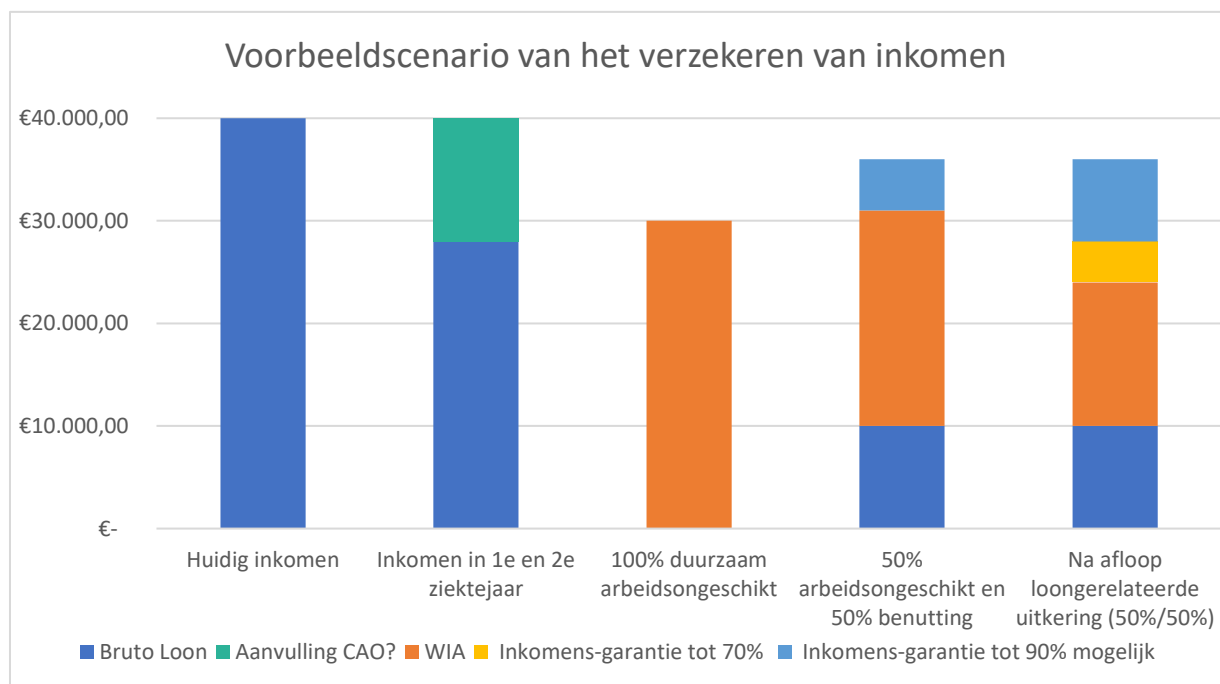
Wij hebben tijdens ons eerste gesprek een document '*aanvullende voorzieningen werkgever*' beschikbaar gesteld. Laat dit document (zo volledig mogelijk) door je werkgever invullen en zorg dat de werkgever tevens de polisvoorwaarden en de verzekeringspolis afgeeft. Zo kunnen we exact beoordelen wat er is verzekerd. Krijgen we deze gegevens niet, dan is dat niet erg, maar dan houden we hier in onze advisering geen rekening mee. Dit heeft automatisch tot gevolg dat onze adviezen minder nauwkeurig zijn en dat kan betekenen dat je wellicht te veel verzekerd.

Mogelijke oplossingen:

1. Inkomen verzekeren

Het verzekeren van inkomen garandeert een gewenst bruto-inkomen als je in de WIA komt. Hierbij wordt het gewenste inkomen behouden en kan je doorleven op basis van dit gewenste inkomen. Of je gedeeltelijk of volledig arbeidsongeschikt bent of dat je wel of geen restverdien capaciteit benut heeft geen invloed.

Je verzekert een bedrag dat je minimaal nodig hebt aan bruto-inkomen. Het te verzekeren bruto-inkomen is minimaal 70% en maximaal 90% van het laatstverdiende brutoloon met een maximum van een bepaald inkomen. Je verliest bij deze verzekering minimaal 10% van je huidige bruto-inkomen.

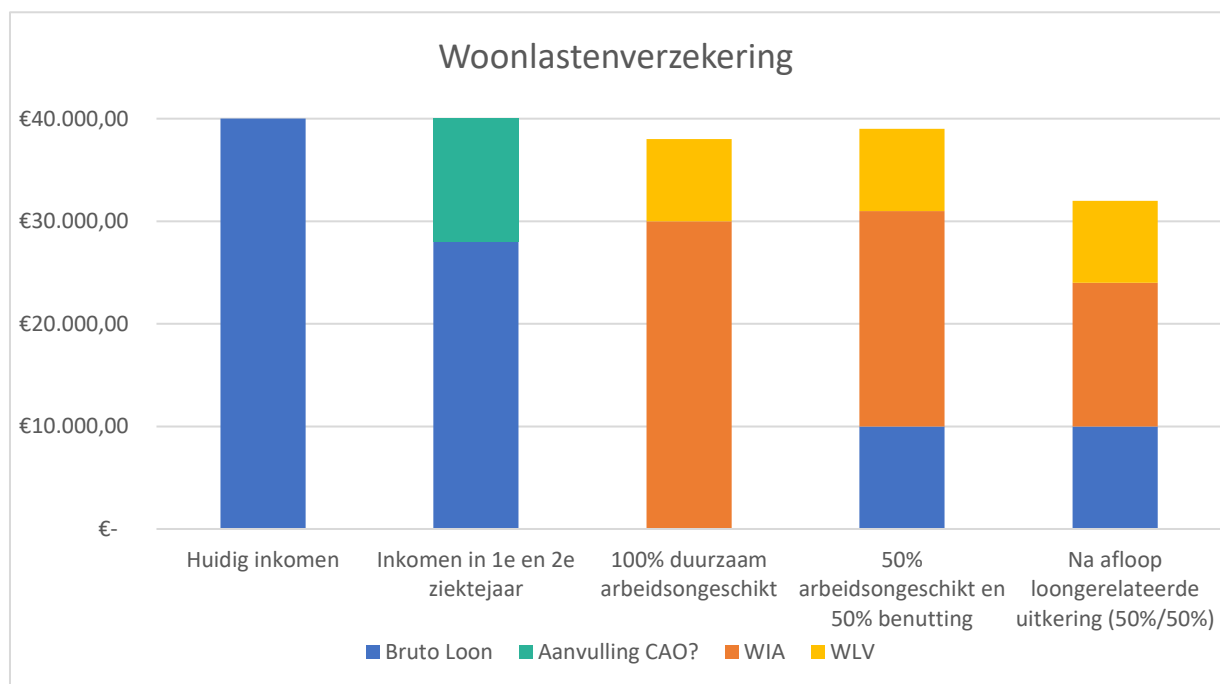

Bovenstaande afbeelding laat zien dat een inkomen verzekerd kan worden tussen 70% en 90% van het laatstverdiende brutoloon. Ongeacht de hoogte van de WIA-uitkering van de overheid (mate van arbeidsongeschiktheid) krijg je een loonaanvulling vanuit deze verzekering tot in dit geval 90% van je huidige inkomen.

2. Woonlastenverzekering

De woonlastenverzekering keert een maandelijks vast bedrag uit wanneer je arbeidsongeschikt wordt.

Je kiest een situatie waar je vanuit wenst te gaan. Dit is dus één van de vele scenario's, hierdoor is het helaas hoogstwaarschijnlijk dat je bij een feitelijke situatie van arbeidsongeschiktheid niet in het gekozen scenario terecht komt. Dit kan zowel positief als negatief uitpakken. Positief als je uitgaat van het slechtste scenario ten tijde van het afsluiten van een verzekering (lees: de feitelijke inkomensterugval is lager dan waar je je voor hebt verzekerd), maar het kan ook negatief uitpakken als je bij arbeidsongeschiktheid minder verdient dan nu.

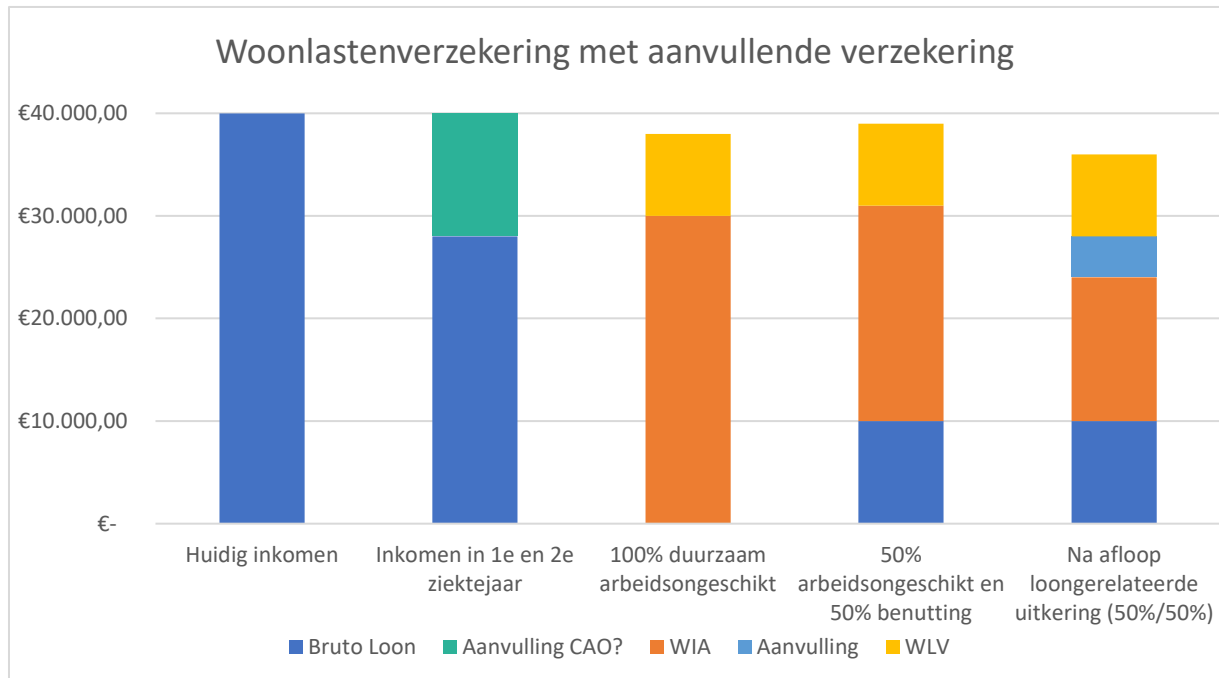
Bovenstaande afbeelding laat zien dat de woonlastenverzekering (WLV) altijd een vast bedrag uitkeert ongeacht de hoogte van de uitkering van de overheid (mate van arbeidsongeschiktheid).

3. Woonlastenverzekering met een aanvullende verzekering

De woonlastenverzekering werkt hetzelfde als weergegeven op de vorige pagina. Echter, daarbij kun je ook een aanvullende verzekering afsluiten.

Deze aanvullende verzekering keert uit tot 70% van het laatstverdiende (gemaximeerde) loon.

Bovenstaande afbeelding laat zien dat de aanvullende verzekering het inkomen aanvult tot 70% van het laatstverdiende salaris. Daarnaast blijft de woonlastenverzekering hetzelfde bedrag uitkeren.

4. Verzekering om een deel van de hypotheek af te lossen

Deze verzekering is vergelijkbaar met een overlijdensrisicoverzekering. Vooraf is bekend wanneer wordt uitgekeerd en hoe hoog de uitkering is. Met deze verzekering krijg je de mogelijkheid om de hypotheek af te lossen tot 60% van de marktwaarde van de woning. Deze verzekering is dus niet geschikt voor mensen die bij aanvang van een hypotheek al een aanzienlijke overwaarde hebben.

Wij zien deze 'aflosverzekering' vooral als mogelijke productoplossing voor mensen waarbij de hypotheek nagenoeg gelijk is aan de marktwaarde van de woning. Deze verzekering kan zorgen voor een daling van de maandlasten, indien je in de eerste 10 jaar na het afsluiten van de hypotheek arbeidsongeschikt wordt. In tegenstelling tot de andere mogelijke productoplossingen wordt het inkomen (WIA-uitkering en eventueel aangevuld met loon) niet aangevuld vanuit deze verzekering.

Toelichting werkloosheid

Bij (onvrijwillige) werkloosheid kan er ook onzekerheid over de hoogte van het inkomen ontstaan. Afhankelijk van je arbeidsverleden heb je eventueel recht op een WW-uitkering. Dit kunnen wij voor jou beoordelen aan de hand van een document dat je kunt downloaden op www.mijnuwv.nl. Daarnaast bepaalt jouw arbeidsverleden ook de duur van de WW-uitkering.

De hoogte van de WW-uitkering is in de eerste 2 maanden 75% van je laatstverdiende (gemaximeerde) brutoloon en vanaf de 3^e maand is dit 70% van je laatstverdiende (gemaximeerde) brutoloon. De duur is afhankelijk van je arbeidsverleden.

Belangrijke vragen en hulpmiddelen om deze vragen te beantwoorden

Wil je het risico lopen om de woning te moeten verkopen als je onverhoopt werkloos raakt?

- Stel dat je het risico wilt lopen. Verwacht je snel weer een baan met vergelijkbaar inkomen te vinden?
- Stel dat je het risico wilt lopen en de woning moet worden verkocht, omdat je de maandlasten niet kunt betalen:
  - o Waar ga je na verkoop van de woning wonen?
  - o Is huren een optie? En zo ja; Hoe eenvoudig vind je op dat moment een betaalbare huurwoning die aan jouw wensen voldoet?
  - o En wat betekent dat voor de maandlasten?

Hoeveel inkomen heb je nodig als je werkloos bent?

Maak voor jezelf een overzicht van al je inkomsten en je uitgaven. Probeer hierbij uit te gaan van de situatie na de aankoop van de woning. Waar zou je op kunnen en willen bezuinigen als je werkloos bent? Vind je het in die periode acceptabel om minder te kunnen sparen? Zo ja, hoeveel minder? Gebruik hiervoor bijvoorbeeld het 'budgetteringsformulier' van Lansink & Partners!

Kun en wil je de inkomstensterugval opvangen met eigen middelen?

Heb je eigen middelen die je wilt gebruiken als inkomensaanvulling als je werkloos bent? Zo ja, hoeveel van je eigen middelen wil je hiervoor gebruiken? En hoe lang duurt het vervolgens weer om de eigen middelen weer op te bouwen?

Mogelijke oplossing

Woonlastenverzekering

De woonlastenverzekering keert een maandelijks vast nettobedrag uit wanneer je onvrijwillig werkloos bent en je aanspraak maakt op een WW-uitkering.

Je kiest een situatie waar je vanuit wenst te gaan. Wil je het volledige inkomensverlies verzekeren of wellicht minder. De uitkeringsduur van de verzekering is veelal gelijk aan de duur dat je recht hebt op WW. Bij een WW-uitkering van minder dan één jaar is de uitkeringsduur vanuit sommige verzekeraars te verlengen tot maximaal één jaar.

De woonlastenverzekering met WW-dekking kan overigens alleen in combinatie met een arbeidsongeschiktheidsdekking worden afgesloten en is zodanig niet als losse productoplossing te verzekeren.